

UNIwersytet Medyczny Im. Karola Marcinkowskiego
W POZNANIU

KATEDRA I KLINIKA DERMATOLOGII

Kierownik: Prof. dr hab. n. med. Zygmunt Adamski

Adres :
ul. Przybyszewskiego 49
60-355 Poznań

tel. (0-61) 869-12-85, 869-16-12

fax. (0-61) 869-15-72

e-mail: dermatologia@spsk2.pl

OCENA pracy na stopień doktora nauk medycznych

lekarza Anny Izabeli Waśkiel-Burnat

pt.: „**Wartość diagnostyczna i prognostyczna
objawów trichoskopowych łysienia plackowatego**”

Łysienie plackowate *Alopecia areata* (Sauvage 1786); to choroba autoimmunizacyjna, która dotyczy 0,2% populacji. Ogniska wyłysienia mają okrągły kształt. Chorobę cechuje samoistne i nie dające się zauważyć wypadanie włosów na jednym lub kilku odcinkach owłosionej skóry głowy. Rozwój choroby jest różny i niestały. Etiologia i patogenezą nie ustalone do końca; (pochodzenie nerwowe, zaburzenia wewnętrzwydzielnicze, zakażenia ogniskowe).

Łysienie plackowate charakteryzuje się obecnością ognisk łysienia niebliznowaciejącego, które należy różnicować między innymi z grzybicą skóry owłosionej głowy, trichotillomanią czy łysieniem bliznowaciejącym.

W literaturze opisane są objawy trichoskopowe łysienia plackowatego w obrębie owłosionej skóry głowy, jednakże brak jest badań dotyczących trichoskopii w łysieniu plackowatym w innych lokalizacjach. Dostępne są tylko

pojedyncze publikacje dotyczą korelacji objawów trichoskopowych z aktywnością choroby.

Podjęcie przez Doktorantkę badań, ocenianych w pracy doktorskiej, uważam za bardzo ważne z punktu widzenia postępu wiedzy na temat łysienia, ale także ma znaczenie praktyczne dla dermatologów, otrzymujących dodatkowe możliwości wykorzystania trichoskopii do monitorowania klinicznego przebiegu łysienia plackowatego.

Praca doktorska lek. Anny Waśkiel-Burnat stanowi cykl trzech prac jednolitych tematycznie ; dwóch oryginalnych i jednej poglądowej, opublikowanych lub przyjętych do publikacji:

Ocenie podlegają następujące prace:

1. - **Waśkiel A., Rakowska A., Sikora M., Olszewska M., Rudnicka L.:**

Trichoscopy of alopecia areata.

J Dermatol 2018; 45(6): 692-700.

Impact Factor- 2,788

punkty MNiSW - 30

2. - **Waśkiel-Burnat A., Rakowska A., Kurzeja M., Czuwara J., Sikora M., Olszewska M., Rudnicka L.:**

The value of dermoscopy in diagnosing eyebrow loss in patients with alopecia areata and frontal fibrosing alopecia.

J Eur Acad Dermatol Venereol 2019; 33(1): 213-219.

Impact Factor - 4,287

punkty MNiSW - 35

3. - **Waśkiel-Burnat A., Rakowska A., Sikora M., Olszewska M., Rudnicka L.:**

Pigmented vellus and upright regrowing hairs as the only predictive trichoscopic markers of hair regrowth in alopecia totalis and universalis.

Przeł Dermatol (przyjęte do druku), doi: 10.5114/dr.2019.83937

Impact Factor-0

punkty MNiSW - 12

Wartość naukowa tych prac została już potwierdzona pozytywnymi ocenami recenzentów odpowiednich czasopism.

Sumaryczny wskaźnik oddziaływania (ang. *Impact Factor*) publikacji wchodzących w skład rozprawy doktorskiej wynosi 7,075, a punktacja Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego 77 punktów.

Rozprawa doktorska składa się z następujących rozdziałów: wykaz publikacji stanowiących pracę doktorską, streszczenie w języku polskim i angielskim, wprowadzenie, założenia i cele pracy, kopie opublikowanych prac, podsumowanie i wnioski, piśmiennictwo, opinia Komisji Bioetycznej, oświadczenia współautorów. Obejmuje łącznie 97 stron wydruku.

Doktorantka jest pierwszym autorem wszystkich publikacji.

Wspólne cele prezentowanych prac to:

1. Omówienie dotychczasowej wiedzy dotyczącej trichoskopii w łysieniu plackowatym;
2. Ustalenie wzoru trichoskopowego utraty brwi w przebiegu łysienia plackowatego i łysienia czołowego bliznowaciejącego;
3. Ustalenie, które objawy trichoskopowe mają wartość rokowniczą w łysieniu całkowitym i uogólnionym.

Pierwsza praca (nr 1.) w cyklu to systematyczny przegląd literatury dotyczącej trichoskopii w łysieniu plackowatym, z uwzględnieniem częstości występowania poszczególnych objawów i ich korelacji z patomechanizmem

choroby. Spośród wybranych wstępnie 427 prac, do analizy włączono 30. W pracy Doktorantka omawia poszczególne objawy trichoskopowe obecne w łysieniu plackowatym, z uwzględnieniem ich korelacji z aktywnością i nasileniem choroby oraz wzorcem utraty włosów.

Druga praca (nr 2.) w cyklu stanowiącym podstawę do ubiegania się przez lek. Annę Waśkiel-Burnat o stopień doktora nauk medycznych dotyczy łysienia plackowatego w obrębie brwi.

Doktorantka retrospektywnie przeanalizowała 50 pacjentów z łysieniem plackowatym i jednoczesną utratą brwi oraz pacjentów z łysieniem czołowym

i madarozą. Doktorantka przebadła także grupę 50 zdrowych osób, ustalając prawidłowy wzorzec trichoskopowy brwi.

Ustalone przez Doktorantkę trichoskopowe objawy łysienia plackowatego brwi to: czarne kropki, włosy ułamane, wykrzyknikowe i proksymalnie zwężone.

Na wzorzec trichoskopowy madarozы w przebiegu łysienia czołowego bliznowaciejącego składają się: włosy dystroficzne, białe obszary oraz wzrost brwi w różnych kierunkach.

Trzecia praca (nr 3.) w cyklu, to praca oryginalna, dotycząca ustalenia możliwości prognostycznej za pomocą trichoskopii w łysieniu całkowitym i uogólnionym.

Do badania zostało włączonych 35 pacjentów z łysieniem całkowitym lub uogólnionym. U każdego z nich trichoskopia była wykonana przed wdrożeniem leczenia i po 6 tygodniach.

Po 4 miesiącach od rozpoczęcia leczenia na podstawie oceny klinicznej pacjenci zostali podzieleni na dwie grupy- na pacjentów odpowiadających na leczenie lub nieodpowiadających na leczenie. Następnie wstecznie doktorantka porównała występowanie poszczególnych objawów trichoskopowych w grupie pacjentów odpowiadających i nieodpowiadających na leczenie w badaniach

przed rozpoczęciem i 6 tygodniu po rozpoczęciu leczenia. Doktorantka stała, że badanie trichoskopowe przed wdrożeniem terapii nie ma żadnej wartości prognostycznej, natomiast badanie będące szybką kontrolą umożliwia na wczesną ocenę efektywności leczenia.

Obawami pozytywnymi rokowniczo są wyłącznie włosy meszkowe z barwnikiem i włosy prosto odrastające.

Trzeba podkreślić że dotychczas w literaturze nie została opisana rola trichoskopii w diagnostyce utraty brwi w przebiegu łysienia plackowatego i czołowego bliznowaciejącego oraz rola prognostyczna trichoskopii u pacjentów z łysieniem plackowatym.

Prace są właściwie udokumentowane i zilustrowane.

Stwierdzam, że omówione powyżej prace oryginalne stanowią nowatorski aspekt dysertacji doktorskiej.

Na podstawie uzyskanych wyników lek. Anna Waśkiel-Burnat wyciągnęła następujące wnioski, które są zgodne z celami pracy:

1. Do najczęściej występujących trichoskopowych objawów łysienia plackowatego należą: żółte kropki, czarne kropki, włosy ułamane, włosy wykrzyknikowe, włosy proksymalnie zwężone, krótkie włosy meszkowe, włosy prosto odrastające, włosy okrągłe oraz zwężenia Pohl-Pinkusa;
2. Charakterystycznych objawy utraty brwi w przebiegu łysienia plackowatego to czarne kropki, włosy ułamane, włosy wykrzyknikowe i włosy proksymalnie zwężone. Łysienie czołowe bliznowaciejące charakteryzuje się natomiast obecnością włosów dystroficzne, białych obszary oraz wzrostu brwi w różnych kierunkach;
- 3.

4. U pacjentów z łysieniem całkowitym i uogólnionym obecność barwnikowych włosów meszkowych oraz prosto odrastających w badaniu wykonanym po 6 tygodniach od rozpoczęcia leczenia stanowi objaw pozytywny rokowniczo.

Podsumowanie.

Stwierdzam, że przedstawione do oceny jako praca doktorska i powyżej omówione publikacje są jednorodne tematycznie oraz stanowią spójny cykl mogący być podstawą dysertacji doktorskiej.

Udział doktorantki w powstawaniu prac był znaczący, co podkreśla fakt bycia przez nią pierwszym autorem wszystkich publikacji.

O prawidłowości metodyki oraz wysokiej jakości uzyskanych wyników świadczy fakt akceptacji do publikacji w renomowanych w środowisku dermatologicznym czasopismach.

Rozprawa doktorska lek. Anny Waśkiel-Burnat pt. „Wartość diagnostyczna i prognostyczna objawów trichoskopowych łysienia plackowatego” pod kierunkiem promotora dr hab. n. med. Adriana Rakowskiej, spełnia warunki określone w art. 13 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr65, poz. 595 z późn. zm.). Dlatego zwracam się do Wysokiej Rady I Wydziału Lekarskiego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie lek. Anny Waśkiel-Burnat do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Prof. zw. dr hab. Zygmunt Adamski

Poznań, 4 kwietnia 2019 r.